

บทที่ 4

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยด้านความเป็นผู้นำที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งสิ้น 395 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาและนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์เพื่อให้ทราบถึงผลการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 6 ส่วน ดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

4.2 ปัจจัยด้านความเป็นผู้นำของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

4.3 การมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

4.4 การอธิบายความสัมพันธ์ และ วิเคราะห์ปัจจัยด้านความเป็นผู้นำ กับ การมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

4.5 ความคิดเห็นทั่วไปในการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

4.6 อภิปรายผลทดสอบสมมติฐาน

4.1 ข้อมูลทั่วไปของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

การศึกษาเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีจำนวน 395 คน จากองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดขอนแก่น โดยทำการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของอายุและสถิติร้อยละของเพศ สถานภาพในการสมรส ระดับการศึกษา ฐานะ ประเภทตำแหน่ง ประสบการณ์ ระยะเวลาในการปฏิบัติงานของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และองค์กรท้องถิ่นอื่นที่อยู่ใกล้เคียงโดยเรียงลำดับการอธิบายได้ดังนี้

ตารางที่ 3 แสดงข้อมูลทั่วไปของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน(คน)	ร้อยละ
อายุน้อยที่สุด 27 ปี		
อายุมากที่สุด 69 ปี		
อายุของสมาชิกโดยเฉลี่ย 47.26 ปี		
เพศ ชาย	368	93.2
หญิง	27	6.8
รวม	395	100
สถานภาพสมรส		
โสด	4	1.0
แต่งงานแล้ว	381	96.5
หย่าร้าง	1	0.3
ม่าย	9	2.2
รวม	395	100
ระดับการศึกษา		
ประถม	300	75.9
มัธยมศึกษา/ปวช.	87	22.0
ปวส. หรืออนุปริญญา	4	1.0
ปริญญาตรีและสูงกว่า	4	1.0
รวม	395	100
เป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในฐานะ		
กำนัน	13	3.3
ผู้ใหญ่บ้าน	123	31.1
แพทย์ประจำตำบล	13	3.3
ได้รับเลือกตั้ง	246	62.3
รวม	395	100
เป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลประเภท		
โดยการเลือกตั้ง	246	62.3
โดยตำแหน่ง	149	37.7
รวม	395	100

ตารางที่ 3 แสดงข้อมูลทั่วไปของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ตำแหน่งในองค์การบริหารส่วนตำบล		
เป็นประธานหรือรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	26	6.58
ประธานหรือรองประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล	26	6.58
สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	276	69.89
เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	13	3.29
เลขานุการคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล	13	3.29
กรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล	41	10.37
รวม	395	100
เคยเป็นกรรมการสภาตำบลมาก่อนหรือไม่		
เคย	230	58.20
ไม่เคย	165	41.80
รวม	395	100
ระยะเวลาในการปฏิบัติงานในฐานะสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล		
น้อยกว่า 6 เดือน	21	5.30
6 เดือน- 1 ปี	144	36.50
1 ปี ขึ้นไป	230	58.20
รวม	395	100
องค์การบริหารส่วนตำบลที่ท่านเป็นสมาชิกอยู่มีพื้นที่อยู่ใกล้องค์กรท้องถิ่นใดมากที่สุด		
เทศบาล	1	10.9
สุขาภิบาล	12	89.1
รวม	13	100

จากตารางที่ 3 พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่ตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้จำนวน 395 คน (ร้อยละ 100.0)มีรายละเอียดดังนี้

สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีอายุมากที่สุด 69 ปี และมีอายุน้อยที่สุด 27 ปีและส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ93.2) และมีสถานภาพในการสมรสมากที่สุด(ร้อยละ 96.5) รองลงมาคือหม้าย (ร้อยละ2.3) และส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา (ร้อยละ75.9) รองลงมาคือมัธยมศึกษา/ปวช. (ร้อยละ 22) และส่วนใหญ่เป็นสมาชิกที่มาจากการเลือกตั้งมากที่สุด (ร้อยละ 62.3) และมีตำแหน่งเป็น สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมากที่สุด (ร้อยละ67.08) รองลงมา

คือกรรมการบริหาร(ร้อยละ13.16)และไม่เคยเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมาก่อนมากที่สุด(ร้อยละ 58.2) และส่วนใหญ่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานใน อบต. 1 ปี ขึ้นไป (ร้อยละ58.2) รองลงมาคือระยะเวลา 6 เดือน - 1 ปี ขึ้นไป (ร้อยละ 36.5) และองค์กรท้องถิ่นอื่นที่อยู่ใกล้เคียงกับ อบต. มากที่สุดคือ สุขาภิบาล (ร้อยละ 89.1)

4.2 ปัจจัยด้านความเป็นผู้นำ ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยด้านความเป็นผู้นำของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ศึกษาได้กำหนดให้เป็นตัวแปรต้นโดยทำการวิเคราะห์เพื่อหาค่าสถิติที่เป็นค่าเฉลี่ยเลขคณิตและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเพื่ออธิบายแสดงผลการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยด้านความเป็นผู้นำในด้านคุณลักษณะผู้นำ คุณลักษณะผู้ตาม คุณลักษณะด้านจูงม่งหมายของงานในองค์กร และคุณลักษณะด้านสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกองค์กร โดยเรียงลำดับการอธิบายได้ดังนี้

1)ปัจจัยด้านความเป็นผู้นำด้านคุณลักษณะของผู้นำที่เหมาะสมของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ปรากฏผลการศึกษาดังนี้

ตารางที่ 4 แสดงระดับความเชื่อของปัจจัยด้านความเป็นผู้นำ ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลด้านคุณลักษณะผู้นำ

คุณลักษณะของผู้นำ	ระดับความเชื่อ	
	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน(SD)
1. คุณลักษณะด้านสติปัญญา	4.09	.49
1.1 เป็นผู้มีความตื่นตัวในการทำงาน	4.25	.67
1.2 เป็นผู้มองการณ์ไกล (มีวิสัยทัศน์)	4.23	.77
1.3 เป็นผู้ใฝ่หาความรู้	4.18	.77
1.4 เป็นผู้ที่มีความคิดสมเหตุสมผล	4.17	.78
1.5 เป็นผู้มีความคิดริเริ่มในการพิจารณา	4.13	.78
1.6 เป็นผู้มีความคิดปรับปรุงงานเสมอ	4.07	.77
1.7 เป็นผู้นำที่มีความรู้ความสามารถ	4.04	.86
1.8 เป็นผู้เข้าใจในการเลือกใช้คน	4.01	.80
1.9 เป็นผู้ที่เข้าใจถ่ายทอดความรู้	3.92	.83
1.10 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์	3.90	.83

ตารางที่ 4 แสดงระดับความเชื่อของปัจจัยด้านความเป็นผู้นำ ของสมาชิกสภาองค์การบริหาร
ส่วนตำบลด้านคุณลักษณะผู้นำ(ต่อ)

คุณลักษณะของผู้นำ	ระดับความเชื่อ	
	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน(SD)
2. คุณลักษณะด้านร่างกาย	3.94	.58
2.1 เป็นผู้ที่มีสุขภาพสมบูรณ์	4.25	.70
2.2 เป็นผู้ที่มีกำลังกายแข็งแรง	4.06	.71
2.3 เป็นผู้ที่มีความทรหด	3.84	.85
2.4 เป็นผู้ที่มีร่างกาย ทำทางดี	3.62	.85
3. คุณลักษณะด้านอารมณ์	4.05	.47
3.1 เป็นผู้ปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม	4.29	.69
3.2 เป็นผู้ที่มีใจกว้าง	4.21	.72
3.3 เป็นผู้ที่มีมองคนในแง่ดี	4.20	.71
3.4 เป็นผู้บังคับตนเองได้	4.10	.78
3.5 เป็นผู้มีความสามารถระงับอารมณ์ได้ดี	4.07	.72
3.6 เป็นผู้ที่มีน้ำใจเอื้อกเอ็น	3.99	.79
3.7 เป็นผู้ที่มีสังคมดี	3.96	.77
3.8 เป็นผู้ที่มีอารมณ์ขัน	3.36	.90
4. คุณลักษณะด้านอุปนิสัย	4.33	.41
4.1 เป็นผู้มีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และ พระมหากษัตริย์	4.79	.47
4.2 เป็นผู้มีความยุติธรรม	4.56	.57
4.3 เป็นผู้มีความสำนึกในหน้าที่	4.50	.60
4.4 เป็นผู้มีความจริงใจในการทำงาน	4.47	.61
4.5 เป็นผู้มีความตรงไปตรงมา	4.45	.66
4.6 เป็นผู้มีความรักในเกียรติยศชื่อเสียง	4.43	.72
4.7 เป็นผู้ไว้วางใจได้	4.32	.64
4.8 เป็นผู้ไม่เห็นแก่ตัว	4.27	.81
4.9 เป็นผู้ที่มีใจเมตตากรุณา	4.21	.71

ตารางที่ 4 แสดงระดับความเชื่อของปัจจัยด้านความเป็นผู้นำ ของสมาชิกสภาองค์การบริหาร
ส่วนตำบลด้านคุณลักษณะผู้นำ(ต่อ)

คุณลักษณะของผู้นำ	ระดับความเชื่อ	
	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน(SD)
4.10 ความมั่นคงในจิตใจ	4.18	.69
4.11 เป็นผู้มีความซื่อสัตย์	4.14	.71
4.12 เป็นผู้มีความรับผิดชอบ	4.14	.70
4.13 เป็นผู้ช่วยเหลือผู้อื่น เช่น เงิน ,สิ่งของ แรงงาน หรือให้คำปรึกษาหารือ	3.86	.84
รวม	4.15	.37

จากตารางที่ 4 พบว่า ปัจจัยด้านความเป็นผู้นำด้านคุณลักษณะผู้นำของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) เมื่อพิจารณารายด้านแล้วปรากฏว่า ระดับความเชื่อเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านอุปนิสัย มีมากที่สุด ($\bar{X}=4.33$) รองลงมาคือ คุณลักษณะด้านสติปัญญา ($\bar{X} = 4.09$) และคุณลักษณะด้านอารมณ์ ($\bar{X}=4.05$) ตามลำดับ ส่วนด้านคุณลักษณะด้านร่างกายมีน้อยที่สุด ($\bar{X}=3.94$)

ปัจจัยทางด้านผู้นำ ด้านคุณลักษณะของผู้ตาม ที่เหมาะสมของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลปรากฏผลการศึกษาดังนี้

ตารางที่ 5 แสดงระดับความเชื่อของปัจจัยด้านความเป็นผู้นำของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลด้านคุณลักษณะของผู้ตาม

คุณลักษณะผู้ตาม	ระดับความเชื่อ	
	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)
คุณลักษณะด้านผู้ตาม		
1. เป็นผู้มีความซื่อสัตย์	4.56	.57
2. เป็นผู้มีใจเป็นธรรม	4.34	.65
3. เป็นคนตรงต่อเวลา	4.30	.67
4. เป็นผู้รู้กาละเทศะ	4.21	.68
5. เป็นผู้มีความมั่นคงในหลักการ	4.21	.68
6. เป็นผู้มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา	4.19	.72
7. เป็นผู้มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย	4.14	.72
8. การยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น	4.07	.78
9. เป็นคนขยันขันแข็ง	4.05	.74
10. เป็นผู้ไม่มีอคติกับเพื่อนสมาชิก	3.96	1.02
11. เป็นผู้ที่ไม่รู้จักหมดหวัง	3.89	.84
12. เป็นผู้มีความคิดเป็นอิสระ	3.71	.87
13. เป็นผู้มีความชำนาญ	3.58	.79
รวม	4.09	.44

จากตารางที่ 5 พบว่าปัจจัยความเป็นผู้นำด้านคุณลักษณะของผู้ตามของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.09$) เมื่อพิจารณาเป็นรายคนแล้วปรากฏว่าระดับความเชื่อเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ตามด้านเป็นผู้มีความซื่อสัตย์มีมากที่สุด($\bar{X}=4.56$) รองลงมาคือเป็นผู้มีใจเป็นธรรม($\bar{X} = 4.34$)) และน้อยที่สุดคือ เป็นผู้มีความชำนาญ ($\bar{X}=3.58$)

3) ปัจจัยด้านความเป็นผู้นำด้านคุณลักษณะ ด้านจุดมุ่งหมายขององค์การ ที่เหมาะสมของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ปรากฏผลการศึกษาดังนี้

ตารางที่ 6 แสดงระดับความเชื่อของปัจจัยด้านความเป็นผู้นำของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล
ด้านคุณลักษณะจุดมุ่งหมายของงานในองค์การ

คุณลักษณะด้านจุดมุ่งหมายของงานในองค์การ	ระดับความเชื่อ	
	ค่าเฉลี่ย (X)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)
1. เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในจุดมุ่งหมายของงานด้านการบริหาร	4.09	.72
2. เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในจุดมุ่งหมายของงานด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ	4.02	.75
3. เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในจุดมุ่งหมายของงานด้านสังคม	4.02	.74
4. เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในจุดมุ่งหมายของงานด้านสาขาโครงสร้างพื้นฐาน	4.01	.76
4. เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในจุดมุ่งหมายของงานด้านการพัฒนาการเมือง	3.96	.75
รวม	4.02	.44

จากตารางที่ 6 พบว่า ปัจจัยของความเป็นผู้นำด้านคุณลักษณะด้านจุดมุ่งหมายของงานในองค์การโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.02$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้ว ปรากฏว่า ระดับความเชื่อเกี่ยวกับคุณลักษณะจุดมุ่งหมายของงานในองค์การด้านเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในจุดมุ่งหมายของงานด้านการบริหารมีมากที่สุด ($\bar{X}=4.09$) รองลงมาคือเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในจุดมุ่งหมายของงานด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ($\bar{X}=4.02$) และเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในจุดมุ่งหมายของงานด้านสังคม ($\bar{X}=4.02$) ตามลำดับและน้อยที่สุดคือผู้มีความรู้ความเข้าใจในจุดมุ่งหมายของงานด้านการพัฒนางานด้านการเมือง ($\bar{X}=3.96$)

4) ปัจจัยด้านความเป็นผู้นำด้านคุณลักษณะถึงแวดล้อมภายในและภายนอกองค์การที่เหมาะสมของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ปรากฏผลการศึกษาดังนี้

ตารางที่ 7 แสดงระดับความเชื่อด้านปัจจัยความเป็นผู้นำของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
ด้านคุณลักษณะสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกองค์การ

คุณลักษณะด้านสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกองค์การ	ระดับค่าเฉลี่ย	
	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน(SD)
1. คุณลักษณะด้านสิ่งแวดล้อมภายในองค์การ	4.11	.60
1.1 มีความรู้ความเข้าใจในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล	4.24	.73
1.2 มีความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการปกครอง ท้องถิ่น (อบต.)	4.19	.72
1.3 มีความรู้ความเข้าใจในรูปแบบการบริหารงานของ อบต.	4.08	.75
1.4 มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องโครงสร้าง (องค์ประกอบ) ขององค์การ บริหารส่วนตำบล	4.07	.77
1.5 มีความรู้ความเข้าใจในการสร้างสรรค์บรรยากาศในการทำงาน องค์การบริหารส่วนตำบล	3.99	.76
2. คุณลักษณะด้านสิ่งแวดล้อมภายนอกองค์การ	3.84	.60
2.1 มีความรู้ความเข้าใจในระบบสังคมต่าง ๆ เช่น ประเพณี วัฒนธรรม	4.24	.71
2.2 มีความรู้ความเข้าใจในความสัมพันธ์ระหว่าง อบ.ต. ด้วยกันกับความ สัมพันธ์กับท้องถิ่นรูปแบบอื่น (อบจ. เทศบาล สุขาภิบาล	3.96	.84
2.3 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกำกับดูแลของส่วนราชการตาม กฎหมาย(อำเภอ จังหวัด)	3.87	.84
2.4 มีความรู้ความเข้าใจในระบบเศรษฐกิจต่าง ๆ เช่น สภาพการณ์ เศรษฐกิจของชาติในสภาวะต่าง ๆ	3.81	.82
2.5 มีความรู้ความเข้าใจในระบบการเมือง	3.77	.79
2.6 มีความรู้ความเข้าใจในระบบเทคโนโลยีต่าง ๆ เช่น ระบบสารสนเทศ	3.39	.90
รวม	3.97	.56

จากตารางที่ 7 พบว่า ปัจจัยความเป็นผู้นำด้านคุณลักษณะด้านสิ่งแวดล้อมภายในและ
ภายนอกองค์การโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.97$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้ว ปรากฏว่า
ระดับความเชื่อเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านสิ่งแวดล้อมภายในองค์การมีมากที่สุด ($\bar{X}=4.11$) และน้อยที่
สุดคือคุณลักษณะด้านสิ่งแวดล้อมภายนอกองค์การ ($\bar{X}=3.84$)

5)สรุปปัจจัยด้านความเป็นผู้นำของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลผู้ศึกษาได้นำเอา
ปัจจัยด้านความเป็นผู้นำด้านคุณลักษณะของผู้นำคุณลักษณะของผู้ตามคุณลักษณะด้านจุดมุ่งหมาย

ตารางที่ 9 แสดงระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลด้านการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล

การวางแผนงานพัฒนา อบต.	ระดับการมีส่วนร่วม	
	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน(SD)
1. การระบุปัญหาและความต้องการ	4.32	.59
1.1 สมาชิกสภา อบต. มีส่วนร่วมในการประชุมสภา อบ.ต.เพียงใด	4.49	.71
1.2 สมาชิกสภา อบต. มีส่วนร่วมในการคิดค้นหาวิธีแก้ไขความเดือดร้อนของประชาชนเพียงใด	4.34	.76
1.3 สมาชิกสภา อบต.มีส่วนร่วมในการระบุความต้องการและโครงการที่สำคัญจำเป็นเร่งด่วนมากนัก้อยเพียงใด	4.28	.76
1.4 สมาชิกสภา อบต.มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการ ระบุปัญหาและความต้องการเพียงใด	4.18	.75
2. การจัดทำแผนและโครงการพัฒนา	4.13	.64
2.1 สมาชิกสภา อบต. มีส่วนร่วมในการให้ความเห็นชอบในแผนพัฒนา อบต. เพียงใด	4.27	.76
2.2 สมาชิกสภา อบต. มีส่วนร่วมในการวางแผนและจัดทำแผนโครงการพัฒนาเพียงใด	4.23	.83
2.3 สมาชิกสภา อบต. มีส่วนร่วมในการวางแผนโดยมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ชัดเจนเพียงใด	4.04	.77
2.4 สมาชิกสภา อบต.มีส่วนร่วมในการวางแผน โดยมีข้อมูลที่เพียงพอในการวางแผนเพียงใด	3.97	.82
รวม	4.23	.55

จากตารางที่ 9 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลในด้านการวางแผนพัฒนา อบต.ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =4.23) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วปรากฏว่า ระดับการมีส่วนร่วมในด้านระบุปัญหาและความต้องการมีมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.32) และน้อยที่สุดคือ การจัดทำแผนและโครงการพัฒนา ($\bar{X}$ =4.13)

2) การมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบล ด้านการปฏิบัติตามแผนงานของ อบต.ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลปรากฏผลการศึกษาดังนี้

ตารางที่ 10 แสดงระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลด้านการปฏิบัติตามแผนขององค์การบริหารส่วนตำบล

การปฏิบัติตามแผนของ อบต.	ระดับการมีส่วนร่วม	
	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน(SD)
1. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติในแผน อบต.	4.03	.75
1.1 สมาชิกสภา อบต.มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตามโครงการที่ได้ รับอนุมัติจากสภา อบต.เพียงใด	4.14	.82
1.2 สมาชิกสภา อบต.มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตามแผนงานโครง การโดยมีอิสระในการดำเนินการเพียงใด	3.91	.87
2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานพัฒนาของ อบต. โดยทั่วไป	3.94	.62
2.1 สมาชิกสภา อบต.มีส่วนร่วมในการดูแลสาธารณะสมบัติที่ได้จาก โครงการพัฒนาของ อบต. เพียงใด	4.17	.82
2.2 สมาชิกสภา อบต.มีส่วนร่วมในการพัฒนาในกิจกรรมที่กลุ่มจัดขึ้น เพียงใด	4.05	.80
2.3 สมาชิกสภา อบต.มีส่วนร่วมในการใช้แรงงานของตนเองในกิจ กรรมอาสาสมัครต่าง ๆ เพียงใด	3.86	.81
2.4 สมาชิกสภา อบต.มีส่วนร่วมบริจาคสิ่งของในกิจกรรมการพัฒนา ต่าง ๆ ของ อบต. เพียงใด	3.67	.85
รวม	3.97	.58

จากตารางที่ 10 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลด้านการปฏิบัติตามแผนของอบต.โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.97$)เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วปรากฏว่าระดับการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผนของอบต.ด้านการปฏิบัติในแผนงาน อบต.มีมากที่สุด ($\bar{X}=4.03$) และน้อยที่สุดคือ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานพัฒนาของ อบต.โดยทั่วไป ($\bar{X}=3.94$)

3) การมีส่วนร่วมในการได้รับประโยชน์จาก อบต. ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ปรากฏผลการศึกษาดังนี้

ของงานในองค์กรและคุณลักษณะด้านสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกองค์การมาสรุปปรากฏผล ดังนี้

ตารางที่ 8 สรุประดับปัจจัยความเป็นผู้นำของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

ปัจจัยทางด้านผู้นำ	ระดับความเชื่อ	
	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน(SD)
คุณลักษณะของผู้นำ	4.15	.37
คุณลักษณะของผู้ตาม	4.09	.58
คุณลักษณะด้านจุดมุ่งหมายของงานในองค์กร	4.02	.47
คุณลักษณะด้านสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกองค์การ	3.97	.56
รวม	4.10	.38

จากตารางที่ 8 พบว่าปัจจัยด้านความเป็นผู้นำของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก($\bar{X}$ =4.10) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วปรากฏว่า คุณลักษณะของผู้นำมีมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.15) รองลงมาคือคุณลักษณะของผู้ตาม ($\bar{X}$ =4.09) และน้อยที่สุดคือคุณลักษณะสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกองค์การ ($\bar{X}$ =3.97)

4.3 การมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบล ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

การศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ศึกษาได้กำหนดให้เป็นตัวแปรตามโดยทำการวิเคราะห์ เพื่อหาค่าสถิติที่เป็นค่าเฉลี่ยเลขคณิตและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่ออธิบายและแสดงผลของการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบล ในด้านการวางแผนงานพัฒนา อบต. การปฏิบัติตามแผนของ อบต. โดยเรียงลำดับการอธิบายได้ดังนี้

1)การมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนา อบต. ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ปรากฏผลการศึกษาดังนี้

ตารางที่ 11 แสดงระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการได้รับประโยชน์จากองค์การบริหารส่วนตำบล

การได้รับประโยชน์จาก อบต.	ระดับการมีส่วนร่วม	
	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน(SD)
1. ในด้านสังคม	4.03	.60
1.3 สมาชิกสภา อบต.เข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนา อบต. อย่างเป็นทางการอันหนึ่งอันเดียวกันเพียงใด	4.12	.77
1.2 สมาชิกสภา อบต.มีความสามัคคีกันเพียงใด	4.11	.77
1.1 สมาชิกสภา อบต.มีความรู้ในด้านการพัฒนาเพิ่มขึ้นเพียงใด	3.85	.77
2. ด้านเศรษฐกิจ	3.14	.73
2.1 สมาชิกสภา อบต.มีความรู้เกี่ยวกับอาชีพเพิ่มขึ้นเพียงใด	3.40	.85
2.2 สมาชิกสภา อบต.มีอาชีพที่มั่นคงเพียงใด	3.31	.89
2.3 สมาชิกสภา อบต. มีรายได้เพิ่มขึ้นเพียงใด	2.72	.95
3. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	3.29	.71
3.1 สมาชิกสภา อบต. ได้รับความสะดวกสบายในการมีไฟฟ้าใช้เพียงใด	3.95	.89
3.2 สมาชิกสภา อบต. ได้รับความสะดวกสบายในการคมนาคมเพียงใด	3.25	.91
3.3 สมาชิกสภา อบต. ได้รับความสะดวกสบายในการมีแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคเพียงใด	3.12	.94
3.4 สมาชิกสภา อบต. ได้รับความสะดวกสบายในการมีแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรเพียงใด	2.83	1.00
4. ด้านการเมือง	3.57	.71
4.1 สมาชิกสภา อบต. ได้รับความสนใจจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ (อำเภอ) ที่มีหน้าที่กำกับดูแล อบต. เพียงใด	3.64	.90
4.2 สมาชิกสภา อบต. ได้รับข่าวสารต่าง ๆ เพียงใด	3.64	.89
4.3 สมาชิกสภา อบต. มีความปลอดภัยในชีวิตเพียงใด	3.42	.87

ตารางที่ 12 แสดงระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลด้านการประเมินผลงาน
พัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล

การประเมินผลงานพัฒนา อบต.	ระดับการมีส่วนร่วม	
	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน(SD)
1.สมาชิกสภาอบต. มีส่วนร่วมในการติดตามโครงการพัฒนาของอบต.เพียงใด	4.00	.80
2.สมาชิกสภาอบต.มีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาโครงการพัฒนาของอบต. เพียงใด	3.97	.83
3. สมาชิกสภา อบต.มีส่วนร่วมในการประเมินผลโครงการพัฒนาของ อบต. เพียงใด	3.82	.84
รวม	3.93	.70

จากตารางที่ 12 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลของสมาชิกสภา
องค์การบริหารส่วนตำบลด้านการประเมินผลงานพัฒนาอบต.โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
($\bar{X}=3.93$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วปรากฏว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานพัฒนา
อบต. ด้านการติดตามโครงการพัฒนาของ อบต. มีมากที่สุด ($\bar{X}=4.00$) รองลงมาคือการมีส่วนร่วม
ในการบำรุงรักษาโครงการพัฒนาของอบต. ($\bar{X}=3.97$) และน้อยที่สุดคือการมีส่วนร่วมในการ
ประเมินผลโครงการพัฒนาของอบต. ($\bar{X}=3.82$)

4.4 การอธิบายความสัมพันธ์และวิเคราะห์ปัจจัยด้านความเป็นผู้นำที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วน ร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

จากการศึกษาปัจจัยด้านความเป็นผู้นำ (ตัวแปรอิสระ) และการมีส่วนร่วมในการบริหาร
งานพัฒนาตำบล (ตัวแปรตาม) ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลพบว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 4
ตัวแปรซึ่งเป็นปัจจัยทางด้านผู้นำของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีความสัมพันธ์กับการมี
ส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ฉะนั้นเพื่อให้ทราบความ
สัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความเป็นผู้นำกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลของ
สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยวิเคราะห์หาค่าไคสแควร์ (Chi-Square) ซึ่งสามารถเรียง
ลำดับการอธิบายได้ดังนี้

4.4.1 ความสัมพันธ์ ระหว่างปัจจัยด้านความเป็นผู้นำ ด้านคุณลักษณะของผู้นำ กับการมี
ส่วนร่วมในการบริหารพัฒนาตำบลของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ปรากฏผลการศึกษ
ดังนี้

ตารางที่ 13 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความเป็นผู้นำด้านคุณลักษณะของผู้นำกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล(ต่อ)

4)การมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบล ในด้านการประเมินผลงานพัฒนาของ อบต.	ระดับความเชื่อของปัจจัยด้านความเป็นผู้นำด้านคุณลักษณะ ของผู้นำ			
	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	รวม
น้อย	8 (16.0)	27 (54.0)	15 (30.0)	50 (12.7)
มาก	6 (1.7)	194 (56.2)	145 (42.0)	345 (87.3)
รวม	14 (3.5)	221 (55.9)	160 (40.5)	395 (100.00)
Chi-Squares = 26.65 DF = 2 Significance .0000 P < 0.05				

จากตารางที่ 13 พบว่า ปัจจัยด้านความเป็นผู้นำด้านคุณลักษณะผู้นำด้านคุณลักษณะของผู้นำมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลดังนี้

ด้านการวางแผนพบว่า คุณลักษณะของผู้นำมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลในด้านการวางแผนโดยมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ด้านการปฏิบัติตามแผนพบว่า คุณลักษณะของผู้นำมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลในด้านการปฏิบัติตามแผนโดยมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ด้านการได้รับประโยชน์พบว่าคุณลักษณะของผู้นำมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลในด้านการได้รับประโยชน์โดยมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ด้านการประเมินผลงานพัฒนาพบว่า คุณลักษณะของผู้นำมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลในด้านการประเมินผลโดยมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

แสดงว่าคุณลักษณะของผู้นำมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลทั้ง 4 ด้าน โดยมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกด้าน

4.4.2 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความเป็นผู้นำ ด้านคุณลักษณะของผู้ตามกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ปรากฏผลการศึกษาดังนี้

ตารางที่ 13 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความเป็นผู้นำด้านคุณลักษณะของผู้นำกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

1)การมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลในด้านการวางแผนพัฒนา อบต.		ระดับความเชื่อของปัจจัยด้านความเป็นผู้นำด้านคุณลักษณะของผู้นำ			
		ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	รวม
น้อย		4 (28.6)	5 (35.7)	5 (35.7)	14 3.5
มาก		10 (2.6)	216 (56.7)	155 (40.7)	381 (96.5)
รวม		14 (3.5)	221 (55.9)	160 (40.5)	395 (100)
Chi-Squares=26.75 DF=2 Significance .000P<0.05					
2)การมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลในด้านการปฏิบัติตามแผนของอบต.		ระดับความเชื่อของปัจจัยด้านความเป็นผู้นำด้านคุณลักษณะของผู้นำ			
		ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	รวม
น้อย		8 (14.3)	31 (55.4)	17 (30.4)	56 (14.2)
มาก		6 (1.8)	190 (56.0)	143 (42.2)	339 (85.8)
รวม		14 (3.5)	221 (55.9)	160 (40.5)	395 (100.)
Chi-Squares =22.90 DF=2 Significance .000P<0.05					
3)การมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลในด้านการได้รับประโยชน์จาก อบต.		ระดับความเชื่อของปัจจัยด้านความเป็นผู้นำด้านคุณลักษณะของผู้นำ			
		ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	รวม
น้อย		6 (10.5)	38 (66.7)	13 (22.8)	57 (14.4)
มาก		8 (2.4)	183 (54.1)	147 (43.5)	338 (85.6)
รวม		14 (3.5)	221 (55.9)	160 (40.5)	395 (100)
Chi-Squares=15.68 DF=2 Significance .000P<0.05					

ตารางที่ 11 แสดงระดับการมีส่วนร่วม ในการบริหารงานพัฒนาตำบล ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลด้านการได้รับประโยชน์จากองค์การบริหารส่วนตำบล (ต่อ)

การได้รับประโยชน์จาก อบต.	ระดับการมีส่วนร่วม	
	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน(SD)
5. ด้านบริหาร	3.86	.68
5.1 สมาชิกสภา อบต. ได้รับการยอมรับจากประชาชนในพื้นที่เพียงใด	4.03	.84
5.2 สมาชิกสภา อบต.มีความสามารถในการบริหารงานพัฒนา อบต. เพียงใด	3.64	.83
6. ภาพรวม	3.85	.68
6.1 สมาชิกสภา อบต. มีความภูมิใจที่ได้เป็นสมาชิกสภา อบต. เพียงใด	4.34	.83
6.2 สมาชิกสภา อบต. ได้รับประโยชน์จากโครงการพัฒนาของ อบต. เพียงใด	3.36	1.00
รวม	3.57	.51

จากตารางที่ 11 พบว่าการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลด้านการได้รับประโยชน์จาก อบต. โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.57$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วปรากฏว่า ระดับการมีส่วนร่วมในด้านการได้รับประโยชน์จาก อบต. ด้านสังคมมีมากที่สุด ($\bar{X}=4.03$) รองลงมาได้แก่ด้านการบริหาร ($\bar{X}=3.86$) และน้อยที่สุดคือ ด้านเศรษฐกิจ ($\bar{X}=3.14$)

4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานพัฒนาของ อบต. ที่เหมาะสมของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ปรากฏผลการศึกษาดังนี้

ตารางที่ 14 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความเป็นผู้นำด้านคุณลักษณะของผู้ตามกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

1)การมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลในการวางแผนงานพัฒนาอปต.		ระดับความเชื่อของปัจจัยด้านความเป็นผู้นำด้านคุณลักษณะของผู้ตาม			
		ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	รวม
น้อย		5 (35.7)	7 (50.0)	2 (14.3)	14 (3.5)
มาก		13 (3.4)	220 (57.7)	148 (38.8)	381 (96.5)
รวม		18 (4.6)	227 (57.5)	150 (38.0)	395 (100)
Chi-Squares = 33.20 DF = 2 Significance 0.0000 P < 0.05					
2)การมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลในการปฏิบัติตามแผนของอปต.		ระดับความเชื่อของปัจจัยด้านความเป็นผู้นำด้านคุณลักษณะของผู้ตาม			
		ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	รวม
น้อย		9 (16.1)	29 (51.8)	18 (32.1)	56 (14.2)
มาก		9 (2.7)	198 (58.4)	132 (38.9)	339 (85.8)
รวม		18 (4.6)	227 (57.5)	150 (38.9)	395 (100.0)
Chi-Squares = 19.93 DF = 2 Significance 0.0000 P < 0.05					
3)การมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลในการได้รับประโยชน์จากอปต.		ระดับความเชื่อของปัจจัยด้านความเป็นผู้นำด้านคุณลักษณะของผู้ตาม			
		ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	รวม
น้อย		8 (14.0)	38 (66.7)	11 (19.3)	57 (14.4)
มาก		10 (3.0)	189 (55.9)	139 (41.1)	338 (85.6)
รวม		18 (4.5)	227 (57.5)	150 (38.0)	395 (100.0)
Chi-Squares = 20.23 DF = 2 Significance 0.0000 P > 0.05					

ตารางที่ 14 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความเป็นผู้นำด้านคุณลักษณะของผู้ตามกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล(ต่อ)

4)การมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบล ในด้านการประเมินผลงานพัฒนา อบต.		ระดับความเชื่อของปัจจัยด้านความเป็นผู้นำด้านคุณลักษณะ ของผู้ตาม			
		ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	รวม
น้อย		10 (20.0)	27 (54.0)	13 (26.0)	50 (12.7)
มาก		8 (2.3)	200 (58.0)	137 (39.7)	345 (87.3)
รวม		18 (4.6)	227 (57.5)	150 (38.0)	395 (100.0)
Chi-Squares = 32.24 DF = 2 Significance 0.0000 P < 0.05					

จากตารางที่ 14 พบว่า ปัจจัยด้านความเป็นผู้นำด้านคุณลักษณะของผู้ตามมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลดังนี้

ด้านการวางแผนพบว่า คุณลักษณะของผู้ตามมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลในด้านการวางแผนโดยมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ด้านการปฏิบัติตามแผนพบว่า คุณลักษณะของผู้ตามมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลในด้านการปฏิบัติตามแผนโดยมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ด้านการได้รับประโยชน์พบว่า คุณลักษณะของผู้ตามมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลในด้านการได้รับประโยชน์ โดยมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ด้านการประเมินผลงานพัฒนา พบว่า คุณลักษณะของผู้ตามมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลในด้านการประเมินผลงานพัฒนาโดยมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

แสดงว่า คุณลักษณะของผู้ตามมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลทั้ง 4 ด้าน โดยมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกด้าน

4.4.3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความเป็นผู้นำด้านคุณลักษณะจุดมุ่งหมายของงานในองค์การกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลปรากฏผลการศึกษาดังนี้

ตารางที่ 15 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความเป็นผู้นำด้านคุณลักษณะจุดมุ่งหมายของงานในองค์กรกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

1)การมีส่วนร่วมในการบริหารพัฒนาตำบลในด้านการวางแผนงานพัฒนา อบต..		ระดับความเชื่อของปัจจัยด้านความเป็นผู้นำด้านคุณลักษณะของงานใน องค์กร			
		ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	รวม
น้อย		11 (78.6)	2 (14.3)	1 (7.1)	14 (3.5)
มาก		97 (25.5)	155 (40.7)	129 (33.9)	381 (96.5)
รวม		108 (27.3)	157 (39.7)	130 (32.9)	395 (100.0)
Chi-Squares = 19.23 DF = 2 Significance 0.0001 P < 0.05					
2) การมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลในด้านการปฏิบัติตามแผนของอบต.		ระดับความเชื่อของปัจจัยด้านความเป็นผู้นำด้านคุณลักษณะของงานใน องค์กร			
		ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	รวม
น้อย		20 (35.7)	26 (46.4)	10 (17.9)	56 (14.2)
มาก		88 (26.0)	131 (38.6)	120 (35.4)	339 (85.8)
รวม		108 (27.3)	157 (39.7)	136 (32.9)	395 (100.0)
Chi-Squares = 6.90 DF = 2 Significance 0.0318 P < 0.05					
3) การมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลในด้านการได้รับประโยชน์จากอบต.		ระดับความเชื่อของปัจจัยด้านความเป็นผู้นำด้านคุณลักษณะของงานใน องค์กร			
		ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	รวม
น้อย		22 (38.6)	23 (40.4)	12 (21.1)	57 (14.4)
มาก		86 (245.4)	134 (39.6)	118 (34.9)	338 (85.6)
รวม		108 (27.3)	157 (39.7)	130 (32.9)	395 (100.0)
Chi-Squares = 5.93 DF = 2 Significance 0.0513 P > 0.05					

ตารางที่ 15 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความเป็นผู้นำด้านคุณลักษณะจุดมุ่งหมายของงานในองค์การกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล(ต่อ)

4) การมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลด้านการประเมินผลงานพัฒนา อบต.		ระดับความเชื่อของปัจจัยด้านความเป็นผู้นำด้านคุณลักษณะของงานในองค์การ			
		ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	รวม
น้อย		17	19	14	50
		(34.0)	(38.0)	(28.0)	(12.7)
มาก		91	138	116	345
		(26.4)	(40.0)	(33.6)	(87.3)
รวม		108	157	130	395
		(27.3)	(39.7)	(32.9)	(100.0)
Chi-Squares = 1.39 DF = 2 Significance 0.4986 P > 0.05					

จากตารางที่15 พบว่าปัจจัยด้านความเป็นผู้นำด้านคุณลักษณะจุดมุ่งหมายของงานในองค์การมีทั้งความสัมพันธ์และไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลดังนี้

ด้านการวางแผนพบว่า คุณลักษณะจุดมุ่งหมายของงานในองค์การมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลในด้านการวางแผนโดยมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ด้านการปฏิบัติตามแผนพบว่า คุณลักษณะจุดมุ่งหมายของงานในองค์การมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลในด้านการปฏิบัติตามแผนโดยมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ด้านการได้รับประโยชน์ พบว่า คุณลักษณะจุดมุ่งหมายของงานในองค์การมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลในด้านการได้รับประโยชน์ โดยมีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ด้านการประเมินผลงานพัฒนา พบว่า คุณลักษณะจุดมุ่งหมายของงานในองค์การมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลในด้านการประเมินผลงานพัฒนา โดยมีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

แสดงว่า คุณลักษณะจุดมุ่งหมายของงานในองค์การมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบล 2 ด้าน คือ ด้านการวางแผนและด้านการปฏิบัติตามแผน โดยมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.4.4 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความเป็นผู้นำ ด้านคุณลักษณะสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกองค์การกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ปรากฏผลการศึกษา ดังนี้

ตารางที่ 16 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความเป็นผู้นำด้านคุณลักษณะสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกองค์การกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

1) การมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบล ในด้านการวางแผนงานพัฒนา อบต.		ระดับความเชื่อของปัจจัยด้านความเป็นผู้นำด้านคุณลักษณะสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกองค์การ			
น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	รวม	
	10	2	2	14	
	(71.4)	(14.3)	(14.3)	(3.5)	
มาก	61	182	138	381	
	(16.0)	(47.8)	(36.2)	(96.5)	
รวม	71	184	140	395	
	(18)	(46.6)	(35.4)	(100.0)	
Chi-Squares = 28.15 DF = 2 Significance 0.0000 P < 0.05					
2) การมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบล ด้านการปฏิบัติตามแผน อบต.		ระดับความเชื่อของปัจจัยด้านความเป็นผู้นำด้านคุณลักษณะสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกองค์การ			
น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	รวม	
	2.3	24	9	56	
	(41.1)	(42.9)	(16.1)	(14.2)	
มาก	48	160	131	339	
	(14.2)	(47.2)	(38.6)	(85.8)	
รวม	71	184	140	395	
	(18)	(46.6)	(35.4)	(100.0)	
Chi-Squares = 26.46 DF = 2 Significance 0.0000 P < 0.05					

ตารางที่ 16 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยความเป็นผู้นำด้านคุณลักษณะสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกองค์กรกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล (ต่อ)

3) การมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลด้านการได้รับประโยชน์จาก อบต.		ระดับความเชื่อของปัจจัยด้านความเป็นผู้นำด้านคุณลักษณะสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกองค์กร			
		ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	รวม
น้อย		20 (35.1)	24 (42.1)	13 (22.8)	57 (14.4)
มาก		51 (15.1)	160 (47.3)	127 (37.6)	338 (85.6)
รวม		71 (18.0)	184 (46.6)	140 (35.4)	395 (100.0)
Chi-Squares = 14.14 DF = 2 Significance 0.0009 P < 0.05					
4)การมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลด้านการประเมินผลงานพัฒนา อบต.		ระดับความเชื่อของปัจจัยด้านความเป็นผู้นำด้านคุณลักษณะสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกองค์กร			
		ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	รวม
น้อย		18 (36.0)	20 (40.0)	12 (24.0)	50 (12.7)
มาก		53 (15.4)	164 (47.5)	128 (31.1)	345 (87.3)
รวม		71 (18.0)	184 (46.6)	140 (35.4)	395 (100.0)
Chi-Squares = 12.99 DF = 2 Significance 0.0015 P < 0.05					

จากตารางที่ 16 พบว่า ปัจจัยด้านความเป็นผู้นำด้านคุณลักษณะสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกองค์กรมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลดังนี้

ด้านการวางแผนพบว่า คุณลักษณะด้านสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกองค์กรมีความสัมพันธ์กับการบริหารงานพัฒนาตำบลในด้านการวางแผน โดยมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ด้านการปฏิบัติตามแผน พบว่า คุณลักษณะด้านสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกองค์กรมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลในด้านการปฏิบัติตามแผนโดยมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ด้านการได้รับประโยชน์ พบว่า คุณลักษณะด้านสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกองค์การมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลในด้านการได้รับประโยชน์โดยมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ด้านการประเมินผลการพัฒนา พบว่า คุณลักษณะด้านสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกองค์การมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลในด้านการประเมินผลงานพัฒนา โดยมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

แสดงว่า คุณลักษณะด้านสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกองค์การมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลทั้ง 4 ด้าน โดยมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกด้าน

4.5 ข้อคิดเห็นทั่วไปในการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

จากแบบสอบถามปลายเปิดให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งเป็นผู้ตอบแบบสอบถามการวิจัยอย่างเป็นอิสระพบว่า มีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแสดงความคิดเห็น 281 คน (หรือร้อยละ 73.4) จากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 395 คน ปรากฏว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่แสดงความคิดเห็นสรุปได้ดังนี้

4.5.1 ปัจจัยด้านความเป็นผู้นำที่มีอิทธิพลต่อสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบล ตามแบบสอบถามสรุปได้ดังนี้

1. เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ
2. เป็นผู้มีความประสพการณ์ในการเป็นผู้นำ
3. เป็นผู้มีความคิดปรับปรุงงานอยู่เสมอ (ความคิดสร้างสรรค์)
4. เป็นผู้มีความคิดสมเหตุสมผลในการพิจารณา
5. เป็นผู้มองการณ์ไกล (มีวิสัยทัศน์)
6. เป็นผู้เข้าใจในการเลือกใช้คน
7. เป็นผู้เฝ้าหาความรู้อยู่เสมอ
8. เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้
9. เป็นผู้มีความมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

4.5.2 ข้อจำกัดและอุปสรรคที่ทำให้สมาชิกสภา อบต. ไม่เข้ามามีส่วนร่วมหรือมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลน้อยตามแนวคิดของผู้ตอบแบบสอบถาม สรุปได้ดังนี้

1. เป็นผู้มีสุขภาพไม่สมบูรณ์แข็งแรง
2. เป็นผู้ไม่มีประสบการณ์
3. เป็นผู้ไม่มีความตื่นตัวในการเป็นผู้นำ
4. เป็นผู้ไม่มีน้ำใจต่อเพื่อนร่วมงาน
5. เป็นผู้ไม่มีความอดทนต่อการทำงาน
6. เป็นผู้ไม่มีความยุติธรรม
7. เป็นผู้ไม่ยอมรับฟังเหตุผลจากเพื่อนร่วมงาน
8. เป็นผู้ไม่มีสนใจการพัฒนา
9. เป็นผู้ไม่มีความซื่อสัตย์
10. งบประมาณในการพัฒนามีจำกัด
11. มีการเล่นพรรคเล่นพวก

4.5.3 ปัจจัยที่จะส่งเสริมสนับสนุนกระตุ้น เร่งเร้าให้สมาชิกสภา อบต. ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลตามแนวคิดของผู้ตอบแบบสอบถาม สรุปได้ดังนี้

1. การจัดให้มีการฝึกอบรม
2. งบประมาณในการพัฒนา
3. การเอาใจใส่จากหน่วยงานที่กำกับดูแล

4.6 อภิปรายผลทดสอบสมมติฐาน

ปัจจัยด้านผู้นำที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสามารถสรุปและอภิปรายผลการทดสอบสมมติฐานในการวิจัยได้ดังนี้

ตารางที่ 17 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานในการศึกษา

ลำดับที่	สมมติฐาน	chi-square	Significance	P	ผลการทดสอบ
1.	ปัจจัยความเป็นผู้นำด้านคุณลักษณะของผู้นำของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนา	9.11	.0105	<0.05	มีความสัมพันธ์
2.	ปัจจัยความเป็นผู้นำด้านคุณลักษณะของผู้นำตามสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบล	14.16	.0008	<0.05	มีความสัมพันธ์
3.	ปัจจัยความเป็นผู้นำด้านคุณลักษณะอุดมการณ์ของงานในองค์การของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบล	6.12	0.0467	<0.05	มีความสัมพันธ์
4.	ปัจจัยความเป็นผู้นำด้านคุณลักษณะสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกองค์การของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบล	20.52	.0000	<0.05	มีความสัมพันธ์

จากตารางที่ 17 ผลการทดสอบสมมติฐานในการศึกษาปัจจัยด้านความเป็นผู้นำสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ปรากฏว่าปัจจัยด้านความเป็นผู้นำทุกตัวแปรมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบล และเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ทั้งหมดซึ่งสามารถอภิปรายผลการทดสอบสมมติฐานเรียงลำดับได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยความเป็นผู้นำด้านคุณลักษณะผู้นำของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลจากการศึกษาพบว่าปัจจัยด้านความเป็นผู้นำด้านคุณลักษณะผู้นำมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งเป็นผู้นำของชุมชน และมีปัจจัยด้านความเป็นผู้นำด้านคุณลักษณะ

ผู้นำจะมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลแสดงให้เห็นว่าคุณลักษณะของผู้นำมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลเพราะสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีคุณลักษณะผู้นำที่ดี ซึ่งประกอบด้วย คุณลักษณะสติปัญญา คุณลักษณะด้านร่างกาย คุณลักษณะด้านอารมณ์ และคุณลักษณะด้านอุปนิสัย ซึ่งคุณลักษณะต่าง ๆ เหล่านี้จะเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ มีความคิดสร้างสรรค์ที่จะเปลี่ยนแปลงพัฒนาสิ่งต่าง ๆ ในท้องถิ่นให้ดีขึ้นและจะเป็นผู้นำที่ประชาชนในท้องถิ่นให้การยอมรับนับถือให้เข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบล ซึ่งสอดคล้องกับ เก่งกิจ อนันตรักษ์ดี 2528 (อ้างถึงในปัญญา รอดแพง 2539: 14-15) ว่าคุณลักษณะของผู้นำที่พึงประสงค์ควรประกอบด้วย 4 คุณลักษณะ คือ

1. คุณลักษณะด้านสติปัญญา
2. คุณลักษณะด้านร่างกาย
3. คุณลักษณะด้านอารมณ์
4. คุณลักษณะด้านอุปนิสัย

ดังนั้นปัจจัยด้านคุณลักษณะผู้นำจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญปัจจัยหนึ่งของปัจจัยด้านความเป็นผู้นำและมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยความเป็นผู้นำด้านคุณลักษณะของผู้ตามของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบล

จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านความเป็นผู้นำด้านคุณลักษณะของผู้ตามมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งเป็นผู้นำของชุมชนและปัจจัยด้านความเป็นผู้นำด้านคุณลักษณะของผู้ตามมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลแสดงให้เห็นว่าคุณลักษณะผู้ตามเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งของการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบล เพราะสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีคุณลักษณะที่ดี เช่น การยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่นที่ดีกว่ามีใจเป็นธรรม มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายขององค์การ มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา มีความรู้ มีความชำนาญ มีความเป็นอิสระและไม่มียศถาบรรดาศักดิ์ในการทำงานร่วมกับเพื่อสมาชิกจะเป็นผู้นำที่ดีที่ประชาชนในท้องถิ่นให้การยอมรับนับถือให้เข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบล ซึ่งสอดคล้องกับเสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2525: 46-50) ว่าผู้นำที่ดีจะต้องขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ ทางด้านผู้นำเช่น ลักษณะของผู้ตาม ลักษณะของผู้ตามมีความสำคัญไม่น้อยกว่าลักษณะผู้นำ ในหลายกรณีลักษณะของผู้นำควรจะสอดคล้องกับลักษณะของผู้ตาม ในที่นี้มีได้หมาย

ความว่า ผู้นำกลุ่มจะต้องมีลักษณะเหมือนกับกลุ่ม แต่ต้องระลึกว่า คนที่มีลักษณะต่างไปจากกลุ่มมาก ๆ มักจะไม่ถูกเลือกให้เป็นผู้นำกลุ่ม

ดังนั้นปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้ตามจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญปัจจัยหนึ่งของปัจจัยด้านความเป็นผู้นำและมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยด้านความเป็นผู้นำด้านคุณลักษณะอุดมมุ่งหมายของงานในองค์การของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบล

จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านความเป็นผู้นำด้านคุณลักษณะอุดมมุ่งหมายของงานในองค์การมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งเป็นผู้นำของชุมชนและมีปัจจัยด้านความเป็นผู้นำด้านคุณลักษณะอุดมมุ่งหมายของงานในองค์การมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบล แสดงให้เห็นว่าคุณลักษณะอุดมมุ่งหมายของงานในองค์การเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งของการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลเพราะสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีคุณลักษณะอุดมมุ่งหมายของงานในองค์การคือการที่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีความรู้ด้านอุดมมุ่งหมายของงานในองค์การบริหารส่วนตำบลในบางครั้งอุดมมุ่งหมายของงานจะเป็นตัวกำหนดว่าสมาชิกควรจะแสดงบทบาทใดในการเป็นผู้นำแต่ละด้านไม่ว่าจะเป็นด้านนิติบัญญัติด้านการบริหารหรือแม้แต่ด้านการเป็นผู้นำในการเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งอุดมมุ่งหมายของงานในองค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วยด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ด้านการพัฒนาสังคม และด้านการพัฒนาด้านการเมืองและการบริหารจะเป็นผู้นำที่ดีที่ประชาชนท้องถิ่นให้การยอมรับนับถือให้เข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบล ซึ่งสอดคล้องกับ เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ (2525:46-50) ว่าผู้นำที่ดีจะต้องขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ ทางด้านผู้นำเช่น คุณลักษณะของงานที่จะต้องปฏิบัติในบางสถานการณ์ลักษณะของงานที่จะต้องปฏิบัติเป็นตัวกำหนดว่าใครควรจะแสดงบทบาทของผู้นำงานแต่ละอย่างต้องการคนที่มีลักษณะทางกาย ทางปัญญา และความสามารถในการ จัดการต่างกัน เช่น หัวหน้าทีมฟุตบอลที่มีไม่จำเป็นต้องมีความสามารถเป็นหัวหน้าทีมบาสเกตบอลในขณะที่เดียวกัน หัวหน้าทีมบาสเกตบอลชั้นเยี่ยมไม่ไม่สามารถเป็นผู้แทนนักเรียนได้ นอกจากนี้ลักษณะของงานนอกจากจะเป็นเครื่องกำหนดว่าใครจะทำแล้วยังกำหนดว่าควรจะทำโดยวิธีใด และ Davis (1972:104) กล่าวว่า ปัจจัยที่มีบทบาทที่เหมาะสมของผู้นำที่ดีจะประกอบไปด้วยผู้นำ ผู้ตาม อุดมมุ่งหมายและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ทั้งในและนอกองค์การ ดังนั้นปัจจัยด้านคุณลักษณะอุดมมุ่งหมาย

ของงานในองค์การจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญปัจจัยหนึ่งของปัจจัยด้านความเป็นผู้นำและมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 4 ปัจจัยด้านความเป็นผู้นำด้านคุณลักษณะสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกองค์การของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบล

จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านความเป็นผู้นำ ด้านคุณลักษณะสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกองค์การมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งเป็นผู้นำของชุมชนและมีปัจจัยด้านความเป็นผู้นำด้านคุณลักษณะสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกองค์การมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบล แสดงให้เห็นว่าคุณลักษณะสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกองค์การเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งของการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบล เพราะสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกองค์การบริหารส่วนตำบลได้แก่ลักษณะขององค์การซึ่งประกอบด้วยปรัชญาขององค์การ ขนาดขององค์การ อายุขององค์การ แบบขององค์การ บรรยากาศขององค์การ ระบบการเมือง การเศรษฐกิจ ระบบสังคมองค์ประกอบทางเทคโนโลยีต่าง ๆ ตลอดจนระบบการบริหารการปกครองที่ใกล้ชิดคืออำเภอ ซึ่งเป็นราชการบริหารส่วนภูมิภาคที่กำกับดูแลองค์การบริหารส่วนตำบลจะเป็นผู้นำที่ดีที่ประชาชนให้การยอมรับนับถือให้เข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลซึ่งสอดคล้องกับ เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2525:46-50) ว่าผู้นำที่ดีจะต้องขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ ทางด้านผู้นำเช่น คุณลักษณะขององค์การซึ่งประกอบด้วย ปรัชญาขององค์การ ขนาดขององค์การ อายุขององค์การ รูปแบบขององค์การ บรรยากาศขององค์การ และคุณลักษณะสิ่งแวดล้อมภายนอก เช่น ระบบการเมือง การเศรษฐกิจ ระบบสังคม องค์ประกอบทางเทคโนโลยี ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะต้องมีผล ต่อตัวผู้นำทั้งสิ้นว่าคุณลักษณะอย่างใดจำเป็นที่จะต้องมี ผู้นำที่มีคุณสมบัติ คุณลักษณะแบบใดในการเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารส่วนตำบล ดังนั้นปัจจัยคุณลักษณะสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกองค์การจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญปัจจัยหนึ่งของปัจจัยด้านความเป็นผู้นำ และมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้